

Hướng dẫn giảng viên
Tình huống “khối phòng vùng bẹn”

Trần Quang Đại, Phạm Hữu Thông

Mục tiêu học tập

1. Sinh viên mô tả được cách tiếp cận bệnh nhân có khối phòng vùng bẹn.
2. Sinh viên đưa ra được cận lâm sàng để làm chẩn đoán xác định và chẩn đoán phân biệt.
3. Sinh viên biết các biến chứng của thoát vị vùng bẹn.
4. Sinh viên đưa ra được phương pháp điều trị phù hợp cho bệnh nhân và theo dõi sau mổ.

Tài liệu

1. Tình huống lâm sàng

Tình huống “khối phòng vùng bẹn”

Tình huống:

Sinh viên được yêu cầu khám một bệnh nhân nam, 40 tuổi, đi khám vì xuất hiện khối phòng vùng bẹn trái trong 6 tháng nay.

Hỏi sinh viên: em tiếp cận bệnh nhân này như thế nào? Hỏi BN những thông tin gì?

Khi được hỏi, bệnh nhân kể rằng khoảng 6 tháng nay ông thường xuyên thấy xuất hiện khối phòng vùng bẹn trái khi đi lại, nhiều nhất vào cuối ngày.

Hỏi sinh viên: Những câu hỏi nào khác bạn muốn đặt ra cho bệnh nhân để có thêm thông tin giúp chẩn đoán & chẩn đoán phân biệt?

Câu hỏi của SV	Thông tin nhận được
Ông thấy khối phòng này khi xuất hiện có thay đổi kích thước không hay vẫn giữ nguyên? Có khi nào biến mất không?	Lớn dần khi đi lại hay làm việc nặng, khi nằm nghỉ thì biến mất.

Ông có thấy đau không?	Khi nó phồng lớn, tôi cảm thấy căng tức nhiều, phải nằm nghỉ để nó xẹp lại thì hết đau.
Hôm nay ông có đau nhiều hơn không? Khối đó ông ấn có xẹp không?	Hôm nay tôi không đau hơn, tôi nằm nghỉ hay đè ép thì thấy xẹp
Khối phồng có xuống bìu không?	Có xuống bìu

Hỏi sinh viên: có bất kỳ thông tin nào khác hữu ích để hỏi bệnh nhân giúp gợi ý chẩn đoán không? Thông tin về tiền sử bệnh hoặc các thông tin khác? Em có muốn hỏi những câu hỏi nào khác?

Câu hỏi của SV	Thông tin nhận được
Ông thấy khối này xuất hiện bên trái, bên phải ông có thấy không?	Tôi cũng có nhìn nhưng không thấy có gì.
Trước giờ ông có từng phẫu thuật hay chấn thương gì không?	Tôi không mổ & không bị chấn thương
Từ nhỏ ông có phát hiện bị thiếu tinh hoàn bên nào không?	Tôi có đủ 2 tinh hoàn.
Ông có mấy người con?	Tôi có 2 người con.
Ông có đang điều trị bệnh nội khoa nào khác không? Ví dụ tiểu đường, tim mạch, hô hấp...	Tôi không bị bệnh gì.
Ông có hút thuốc lá hay uống rượu không?	Tôi hút thuốc lá khoảng một gói một ngày. Hút từ lúc trẻ đến giờ. Tôi uống rượu bia thỉnh thoảng khi có tiệc.
Ông có bị sụt cân không?	Tôi không bị sụt cân
Ông nghĩ ông bị bệnh gì?	Tôi không biết
Gia đình ông có ai bị thoát vị bẹn không?	Không có ai.

Hỏi sinh viên: những dấu hiệu thực thể nào các em tìm kiếm cho tình huống này?

Triệu chứng thực thể SV nêu ra	Thông tin nhận được
Sinh hiệu, tri giác, thể trạng -BMI	BN tỉnh, tiếp xúc tốt. Thể trạng gầy, CC 1m70, CN 55kg Mạch: 70l/ph, Huyết áp: 120/80 mmHg, t°: 37.5 độ C, Nhịp thở: 18 lần/ph

Khám bụng: - Nhìn - Nghe - Gõ - Sờ	Nhìn: bụng cân đối di động theo nhịp thở, không chướng Nghe: âm ruột không tăng. Gõ: gõ trong. Sờ: ấn bụng không thấy điểm đau khu trú,
Khám bẹn bìu	Khám khi nằm: vùng bẹn bìu trái có khối phồng 3x8cm, ấn xẹp hoàn toàn & không đau. Khi BN phình bụng khối phồng xuất hiện từ trên nếp bẹn, chạy xuống bìu. Nghiệm pháp chen lỗ bẹn sâu: khối phồng không xuất hiện. Nghiệm pháp chạm ngón: khối phồng chạm đầu ngón tay. Vùng bẹn bên phải không thấy khối phồng. Có 2 tinh hoàn trong bìu, Kích thước 2x3cm, trơn láng, mật độ chắc.

Hỏi sinh viên: em nghĩ đến chẩn đoán gì & chẩn đoán phân biệt nào? Và tại sao?

Chẩn đoán của SV	Lý giải
1...?	Triệu chứng nào để củng cố chẩn đoán
2...?	Triệu chứng nào để loại trừ?
3...?	Triệu chứng nào để loại trừ?

Hỏi sinh viên: cần làm gì cận lâm sàng gì để xác định chẩn đoán?

Đề nghị của SV	Giá trị
1.	
2.	
3.	

XOANG BỤNG :

Dịch màng phổi (-).

Thoát vị bẹn - bìu trái, đường kính cổ túi KT# 43x20mm, thành phần bên trong là ruột và mạc nối, không nghẹt.

Chẩn đoán : Thoát vị bẹn - bìu trái, thành phần bên trong là ruột và mạc nối, không nghẹt.

Hình: Kết quả siêu âm bẹn bìu

Hỏi sinh viên: những vấn đề nào cần đưa ra trong chẩn đoán.

1. Có thoát vị bẹn không?
2. Bên nào?
3. Dự đoán phân độ?
4. Biểu chứng gì không?
5. Bệnh kèm theo?

→ TVB gián tiếp, bên trái, # độ 3, không biến chứng, không bệnh kèm theo

Hỏi sinh viên: chỉ định điều trị đối với BN này? Nếu mổ thì lựa chọn phương pháp nào? Theo dõi & chế độ sinh hoạt sau mổ? Các biến chứng sau mổ?

Đề nghị của SV	Lý giải
Chỉ định điều trị: chờ đợi hay mổ? - Chờ đợi thì có nguy cơ gì?	-Mổ vì có triệu chứng
Phương pháp mổ tốt nhất là gì?	-Đặt mảnh ghép
Khi nào ra viện? Chế độ sinh hoạt sau mổ? Theo dõi BN như thế nào?	-Hôm sau ra viện -Sinh hoạt bình thường, làm việc khi thấy thoải mái, # 1 tuần -Tái khám sau 1 tuần, 1 tháng...
Biến chứng sau mổ?	-Sinh viên kể tên các biến chứng có thể xảy ra?